

NOTITIE STAND VAN ZAKEN MARKAZ (18013994)
t.b.v. vergadering Commissie Economie op 24 mei 2018

Besluit tot verhuizing Korps Mariniers van Doorn naar Vlissingen

De van Braam Houckgeestkazerne in Doorn dateert uit WO II en is sinds 1946 in gebruik bij het Korps mariniers. Al geruime tijd vertoont de kazerne ernstige tekortkomingen door gewijzigde eisen en het toegenomen gebruik. Er zijn nauwelijks uitbreidingsmogelijkheden als gevolg van de ligging temidden van natuurgebieden. Begin 2012 heeft een gezamenlijke werkgroep van Defensie en Zeeland gerapporteerd over de mogelijkheden voor een nieuwe kazerne in Zeeland. Per brief van 10 april 2012 heeft de minister van Defensie de Tweede Kamer laten weten op basis van genoemde studie te kiezen voor de verwezenlijking van een nieuwe kazerne op de locatie Buitenhaven bij Vlissingen. Daarbij zijn alternatieven, waaronder de Peel en de renovatie en uitbreiding van de van Braam Houckgeestkazerne in Doorn, als minder geschikt/gewenst aangeduid. Per brief van 31 augustus 2012 heeft de minister de Tweede Kamer geïnformeerd over de uitgewerkte behoeftestelling voor die kazerne en de bouw van de kazerne.

(citaat brief 31 aug 2012)

Sinds de brief van 10 april jl. en de gedachtewisseling met de Kamer van 26 juni is bij Defensie en in overleg met de partijen in Zeeland veel werk verzet en goede voortgang geboekt met de uitwerking van de plannen. Er bestaat nu een goed zicht op de formele afspraken die met de provincie Zeeland en met terreineigenaren gemaakt zullen worden over de beschikbaarheid van de grond voor de kazerne en over medegebruik van een aantal terreinen voor oefeningen en trainingen. Dat is belangrijk, omdat daarmee de zekerheid bestaat dat de marinierskazerne in Zeeland voor het opwerken van de mariniers prima condities biedt tegen aanvaardbare kosten. Op grond hiervan heb ik besloten tot de bouw van een nieuwe marinierskazerne op de locatie Buitenhaven bij Vlissingen. Na de ingebruikneming van deze nieuwe kazerne, volgens de planning in 2017, zullen de Van Braam Houckgeestkazerne in Doorn en het Logistiek Complex Maartensdijk worden afgestoten en verkocht.

Aanbod Provincie en Vlissingen

De Provincie en de gemeente Vlissingen achten de kazerne van groot belang voor een dynamische Zeeuwse economie, die de basis vormt voor werkgelegenheid en welvaart en die bijdraagt aan de ontwikkeling van de provincie. Om die reden is in bestuurlijk overleg tussen de Provincie en de minister van Defensie de toezegging gedaan, dat de gronden voor de kazerne budgetneutraal en bouwrijp beschikbaar worden gesteld. Daarvoor hebben Provinciale Staten bij besluit van 15 november 2013 een bedrag van in totaal 15 M€ en de gemeenteraad van Vlissingen bij besluit van 27 februari 2014 een bedrag van in totaal 3 M€ beschikbaar gesteld.

Overeenkomsten

Tussen Provincie en Defensie zijn in de loop der tijd vijf overeenkomsten gesloten, die alle met Provinciale Staten zijn gedeeld:

1. Bestuursovereenkomst MARKAZ (19-06-2014)
2. Erfpachtovereenkomst (19-06-2015)
3. Bestuursovereenkomst inzake financiële bijdrage erfpachtcanon (19-06-2015)
4. Bestuursovereenkomst afkoopsom bouwrijp maken (19-06-2015)
5. Bestuursovereenkomst kostendeling grond dossier (22-06-2016)

De bestuursovereenkomst uit 2014 betreft de afspraken om te komen tot realisatie van de kazerne ter vervanging van de kazerne in Doorn, waarbij de Provincie de grond "om niet" en bouwrijp beschikbaar stelt, zoals de Provincie eerder (in 2012) heeft toegezegd. Nadrukkelijk wordt daarbij gerefereerd aan de economische belangen, werkgelegenheid en ontwikkeling van Zeeland.

(Citaat bestuursovereenkomst 2014)

Artikel 2. Vestiging kazerne

1. Defensie verbindt zich tot de vestiging van een kazerne met toebehoren op de locatie Buitenhaven te Vlissingen. De realisering van de kazerne vindt in beginsel plaats in de periode 2014 - 2019.

2. Op basis van de huidige inzichten constateren de partijen dat een voldoende functionele en qua beeldkwaliteit aantrekkelijke kazerne kan worden gerealiseerd. Partijen spannen zich er in goed overleg voor in dat binnen het bij het aangaan van deze overeenkomst aangenomen financieel kader een functionele en qua beeldkwaliteit aantrekkelijk kazerne zal worden gerealiseerd.

3. Indien partijen niet binnen het in lid 2 van dit artikel bedoelde kader tot overeenstemming geraken, zullen partijen nader in overleg treden teneinde tot een passende oplossing te komen en de vestiging van de kazerne alsnog doorgang te laten vinden.

Verder wordt in deze overeenkomst geregeld dat er 3 overeenkomsten zullen worden opgesteld voor de verdere uitwerking.

In de erfpachtovereenkomst zijn de doelstellingen opgenomen, de overwegingen en de erfpachtvoorwaarden, alsmede de verder (in de laatste overeenkomst) uit te werken onderwerpen.

Gekoppeld aan de erfpachtovereenkomst is een overeenkomst over de financiële bijdrage erfpachtcanon gesloten. In deze overeenkomst wordt geregeld dat de regiobijdrage jaarlijks wordt uitbetaald vanwege het budgetneutraal leveren van de gronden.

In de overeenkomst over de afkoopsom bouwrijp maken wordt de afkoopsom geregeld en wordt geregeld welke taken de regio uitvoert (infrastructuur en nutsvoorzieningen).

In de laatste overeenkomst over de kostendeling grond dossier zijn afspraken vastgelegd m.b.t. de uitvoering en kosten verdeling van diverse activiteiten t.a.v. bodemsanering, archeologie, explosieven en geur.

Uitvoering overeenkomsten

Zoals ook in de voortgangsrapportages en de laatste nieuwsbrief (december 2017) aangegeven, is de Provincie met de gemeente Vlissingen en het Waterschap voortvarend met de uitvoering van de overeenkomsten aan de slag gegaan. De volgende zaken zijn aangepakt:

- Grondverwerving, sloop gebouwen en doorlevering gronden aan Defensie;
- Betaling aan Defensie van afkoopsom voor bouwrijp maken;
- Opstellen/vaststellen van het provinciale inpassingsplan;
- Opstellen/vaststellen van een gemeentelijk beeldkwaliteitsplan;
- Inventarisatie van oefenterreinen;
- Archeologisch onderzoek, bodemonderzoek en NGE-onderzoek;
- Ombouw van de RWZI naar energiefabriek;
- Verplaatsing van de naturistencamping;
- Onttrekking van delen van de Havenweg en Visodeweg aan de openbaarheid, in combinatie met de aanleg van een tijdelijke landbouwroute;
- Verlegging van kabels en leidingen;
- Voorbelasting van infrastructuur (rotonde) ten noorden van de Buitenhaven, waarop de ontsluiting van MARKAZ aantakt.

Het voortouw voor de uitvoering van de laatste overeenkomst ligt bij het Rijksvastgoedbedrijf (RVB). In overleg met de regio heeft het RVB een bestek voor het bouwrijp maken opgesteld. De aanbesteding daarvan loopt op dit moment. De werkzaamheden starten naar verwachting na de zomer.

Kortom, inmiddels zijn vrijwel alle door de regio toegezegde zaken gerealiseerd.

Verdere procedure

Het RVB besteedt in opdracht van Defensie ook de aanleg van het kazernecomplex aan.

De dialoofase, de eerste stap om te komen tot een DBFMO-contract, is momenteel volop aan de gang. De drie geselecteerde consortia werken momenteel de principeontwerpen voor het kazernecomplex uit.

Volgens zullen de inschrijvingen opgesteld worden, op basis waarvan gegund zal worden.

In de beantwoording van kamervragen heeft Staatssecretaris Visser recent aangegeven, dat de gunning van dat Design-Build-Finance-Maintain-Operate-(DBFMO)-contract volgens de huidige planning eind juli 2019 plaats vindt. De ingebruikneming van de nieuwe kazerne is voorzien vanaf begin 2022.

Wat hebben we als regio verder gedaan?

Al enkele jaren wordt via het Platform Mariniers-Zeeland gewerkt aan de onderlinge kennismaking (via oefenen, familiedagen Doorn, contact met thuisfrontcomité, meedoen van mariniers met Serious Request, ontvangst Dutch Marine Rowing Challenge, etc.) en het meer bekend (en geliefd) maken van Zeeland bij de mariniers. Voor dat laatste wordt momenteel op verzoek van de mariniers een digi-magazine gemaakt met links naar relevante websites met concrete informatie over Zeeland. Vervolgacties worden in overleg met het Platform Mariniers-Zeeland voorbereid en uitgevoerd.

In recente berichtgeving vanuit de vakbonden is gewezen op vermeende nadelen van Zeeland, zoals problemen met verkoop van huizen en vinden van partnerbanen. Deze verkeerde beeldvorming is vanuit de regio (overheid en bedrijfsleven, onderwijs en particulieren) weerlegd. Onder andere via een advertentie, de ludieke quiz, (ingezonden) brieven, en in interviews met regionale bestuurders. Die weerlegging is via de landelijke media verspreid. Vanuit de opgave Zichtbaar Zeeland blijft gewerkt worden aan het versterken van het vestigingsimago van Zeeland (zie hiervoor de voorjaarsnota).

Samenvattend:

De afspraken over MARKAZ in Vlissingen zijn in 2012 gemaakt en in een vijftal overeenkomsten uitgewerkt. Zeeland gaat uit van een betrouwbare (rijks)overheid en een onverkorte uitvoering van het besluit en de overeenkomsten. Gedeputeerde Staten zullen net als in de afgelopen jaren vol blijven inzetten om de kazerne en de mariniers in Zeeland te verwelkomen.